

**BIROUL NAȚIONAL DE STATISTICĂ
REPUBLICA MOLDOVA**

*Aprobată pin Ordinul Biroului
Național de Statistică*

nr. 46 din 05 iulie 2018

***METODOLOGIA
ANCHETEI FORMĂRII PROFESIONALE
ÎN ÎNTREPRINDERI (FORPRO)***

1. Cadrul general

1.1. Obiectivele cercetării statistice

Obiectivul principal al anchetei privind formarea profesională continuă în întreprinderi (*FORPRO*) este acela de a furniza informații referitoare la:

- volumul formării profesionale continui (FPC);
- tipurile FPC;
- costurile FPC.

Ancheta își propune să colecteze informații detaliate după diverse variabile pentru toate tipurile de formare profesională continuă la care sunt antrenați angajații unei întreprinderi.

La înregistrarea informațiilor în chestionarul anchetei, se va utiliza metoda auto-înregistrării.

1.2. Cadrul legal

La proiectarea instrumentarului și a metodologiei au fost utilizate normele europene:

- *Regulamentul Consiliului și Parlamentului European nr. 1552/2005 privind formarea profesională în întreprinderi;*
- *Regulamentul (CE) nr.198/2006 de aplicare a Regulamentului (CE) 1552/2005 al Parlamentului European și al Consiliului privind statisticile referitoare la formarea profesională în întreprinderi;*
- *Regulamentul (UE) nr. 1153/2014 al Comisiei din 29 octombrie 2014 de modificare a Regulamentului (CE) nr. 198/2006 privind colectarea datelor, cerințele referitoare la eșantionare, precizie și calitate și al Consiliului privind statisticile referitoare la formarea profesională în întreprinderi.*

Definițiile indicatorilor colectați și cerințele referitoare la eșantionare corespund normelor europene. Lista variabilelor colectate și frecvența de colectare a fost coordonată cu principalii utilizatori.

În Republica Moldova, ancheta FORPRO se realizează anual, în conformitate cu Programul Lucrărilor Statistice, aprobat prin Hotărâre de Guvern.

1.3. Concepte și definiții de bază

Formarea profesională – reprezintă ansamblul de măsuri sau activități de pregătire (cursuri sau alte forme de formare profesională) pe care întreprinderile le organizează și finanțează, total sau parțial, pentru angajații lor. Pentru ca o activitate să fie inclusă în categoria celor de formare profesională, aceasta trebuie să îndeplinească următoarele trei condiții:

- să fie planificată în avans;
- să fie finanțată cel puțin parțial de către unitate sau din contul asistenței externe acordate unității (granturi, sponsorizări etc.);
- să aibă ca obiectiv îmbunătățirea/ însușirea de cunoștințe.

Formarea profesională continuă se acordă tuturor *persoanelor angajate* care au deja o calificare obținută fie în sistemul național de educație, fie la locul de muncă (actual sau precedent). Formarea profesională continuă (FPC) se realizează prin: **cursuri** (interne, externe) și **alte forme de FPC**.

Cursurile de FPC sunt evenimente organizate și coordonate de o întreprindere (instituție), concepute exclusiv cu scopul de a oferi instruire sau formare profesională **unui grup de persoane**, în altă parte decât la locul de muncă (cum ar fi: într-o sală de curs, în incinta unui centru de pregătire), instruirea realizându-se de către personal calificat (profesori, lectori, specialiști etc.) pentru o perioadă de timp bine stabilită și planificată în avans de către organizatorii cursului.

În funcție de **organizatorul și coordonatorul** cursului, se disting două tipuri de cursuri:

- **cursuri interne** - organizate și coordonate de întreprinderea însăși, chiar dacă locul de desfășurare al cursurilor este situat în afara întreprinderii (*de exemplu: într-o sală de conferințe a unui hotel, a unei universități, a altei întreprinderi, înăuntrul sau în afara localității respective sau pe teritoriul altei țări etc.*);
- **cursuri externe** - organizate și coordonate de o altă organizație sau unitate, total separată de întreprinderea interviuată, chiar dacă locul de desfășurare al cursurilor este situat în incinta întreprinderii respondente sau a centrului de pregătire pe care aceasta îl deține.

Nu se consideră cursuri de FPC: formarea sau instruirea profesională continuă oferită prin metode tip program mobil sau flexibil sau prin pregătirea la distanță, chiar dacă perioada de desfășurare a fost planificată în avans de către instructor. Aceste categorii vor fi incluse la **alte forme de FPC**.

Alte forme de formare profesională continuă sunt orice tipuri de formare profesională continuă, altele decât cursurile, ele presupun de obicei munca activă și activitatea la locul de muncă, de asemenea pot include participarea la conferințe, târguri etc. cu scopul de învățare. Ele sunt adesea caracterizate printr-un grad de autoorganizare (timp, spațiu, conținut) de către o persoană sau un grup de persoane. Conținutul este adesea adaptat în funcție de nevoile individuale ale participanților la locul de muncă.

Se disting următoarele forme:

- **Perioade planificate de pregătire ghidată, instruire sau experiență practică la locul de muncă** care presupun pregătirea profesională practică (și mai puțin teoretică) a angajaților pe parcursul unor perioade de timp determinate și planificate în avans, utilizând uneltele, instrumentele sau echipamentele de muncă obișnuite, fie la locul de muncă, fie în imediata vecinătate a locului de muncă;
- **Pregătire planificată prin rotirea personalului la locuri de muncă diferite, prin schimb de experiență, detașare temporară pentru specializare** care se referă la acțiunile care au fost planificate în avans și au avut ca scop principal dezvoltarea sau îmbunătățirea cunoștințelor, îndemânărilor sau a deprinderilor practice și teoretice ale angajaților implicați. Tot aici se includ și detașările temporare pentru specializare (de exemplu pentru a învăța cum se utilizează un echipament nou). Nu se includ transferurile obișnuite ale lucrătorilor de la un loc de muncă la altul, în funcție de necesitățile apărute, deoarece nu constituie formare profesională continuă;
- **Autoinstruire, inclusiv prin mijloace electronice de învățare** - utilizând forma de pregătire la distanță, folosind benzi audio/video, cursuri prin corespondență, cursuri asistate pe calculator, inclusiv pe Internet.

Caracteristica acestui tip de pregătire este că însăși persoana instruită este cea care decide asupra modului în care să se facă această pregătire/instruire, asupra timpului dedicat acestei pregătiri precum și asupra locului unde aceasta urmează să aibă loc (centru de pregătire, biblioteci sau secțiuni destinate exclusiv pregătirii). Nu se consideră FPC dacă autoinstruirea se face în scop personal și nu este organizată și finanțată de întreprindere (navigarea pe internet într-un mod nestructurat se exclude). Exemplu: autoinstruire folosind benzi audio/video pentru protecția muncii;

- **Participare la cercuri de pregătire/îmbunătățire a cunoștințelor** - cercurile de pregătire sunt constituite din grupuri de salariați care se adună împreună în mod regulat, la perioade de timp prestabilite cu scopul de a-și însuși sau îmbunătăți cunoștințele referitoare la cerințele procedurilor de producție, locului de muncă, modului de organizare a muncii etc. De fapt, este o formă de pregătire individuală în cadrul unui grup.

Tot în această categorie intră și cercurile de calitate formate din grupuri de lucru care au ca scop identificarea și dezbateră problemelor apărute fie în cadrul procesului de muncă, fie la locul de muncă și respectiv căutarea sau sugerarea de soluții pentru rezolvarea lor.

Participanții trebuie să fie integrați în procedurile de control și planificare ale întreprinderii. În mod obișnuit aceste cercuri se desfășoară sub supravegherea unui coordonator.

Exemplu: majoritatea activităților au la bază un Manual de asigurare a calității care este compus din proceduri de sistem care indică modul de îndeplinire a diferitelor activități; în cazul apariției unor noi probleme (necuprinse în proceduri) acestea sunt discutate în cadrul Serviciului de „Asigurare a calității”, care caută să încadreze în procedură situațiile noi apărute;

- **Instruire la conferințe, prelegeri, seminare, târguri** este calificată drept pregătire numai dacă scopul este acela de formare profesională a angajaților, respectiv de dobândire de noi cunoștințe sau de îmbunătățire a celor existente și dacă au fost planificate în avans.

Nu se consideră formare profesională continuă:

- Instruirea de zi cu zi făcută de șef, maistru etc. și care constituie una din responsabilitățile curente de serviciu;
- Pregătirea ad-hoc (neplanificată) făcută de șef sau chiar de managerul unității, în cadrul sarcinilor de serviciu;
- Pregătirea în instituțiile de învățământ secundar profesional, mediu de specialitate superior sau postuniversitar.

Participantul la FPC este acea persoană, angajată în unitatea respondentă, care în cursul anului de referință, a luat parte la unul sau mai multe cursuri FPC (interne și/sau externe) și/sau la una sau mai multe alte forme FPC (altele decât cursurile).

Participantul la cursuri FPC este acea persoană, angajată în unitatea respondentă, care în cursul anului de referință, a luat parte la unul sau mai multe cursuri de FPC (interne și/sau externe).

Participantul la alte forme FPC este acea persoană, angajată în unitatea respondentă, care în cursul anului de referință, a luat parte la una sau mai multe *alte forme FPC* (altele decât cursurile). Deoarece o persoană putea să participe la mai mult de o formă FPC (alta decât cursurile), informațiile obținute din anchetă se referă la structura participării pe alte forme FPC și nu la numărul participanților (care conține dublă sau multiplă numărătoare și nu se poate însuma).

Costurile unității privind formarea profesională continuă a salariaților includ:

1) Plăți către unitățile care au furnizat cursuri de FPC inclusiv plata pentru curs, plata examinatorilor, precum și plata instructorilor externi care au susținut cursurile interne.

Se cuprind:

- costul cursurilor externe, respectiv plățile/taxele către furnizorul de FPC; când cursul este organizat și desfășurat de altă unitate decât cea respondentă (curs extern), acestea i se percepe o taxă de curs (pe persoană sau în sumă globală), indiferent de locul de desfășurare al cursului (în incinta sau în afara întreprinderii intervievate);
- plățile efectuate instructorilor externi (care nu fac parte din personalul angajat al întreprinderii respondente) care au ținut instruirile, indiferent de tipul cursului, intern sau extern;
- plățile efectuate consultanților, specialiștilor, examinatorilor externi (care nu fac parte din personalul angajat al întreprinderii respondente) și care și-au adus aportul, cât de mic, la organizarea, planificarea cursului sau la elaborarea materialului și documentației ce a constituit suportul de curs, indiferent de tipul cursului, intern sau extern;
- orice plată efectuată de întreprindere pentru cursuri, interne sau externe, chiar dacă angajatul sau angajații au participat la cursurile respective exclusiv în timpul lor liber.

2) Plăți efectuate pentru participanți la FPC pentru transport, diurnă și cazare care includ:

- plățile suportate de întreprindere pentru plata transportului local al participanților la cursuri, pentru cursurile desfășurate în localitate;

- plățile suportate de întreprindere pentru plata transportului între localități (în țară sau în afara țării) pentru formările desfășurate în afara localității;
- cazarea și diurna suportate de întreprindere aferente participanților la cursuri;
- orice plăți suplimentare suportate de întreprindere aferente călătoriei către și de la locul de desfășurare a cursurilor.

3) Costul forței de muncă al instructorilor interni și personalului propriu al centrului de pregătire, precum și al altor persoane implicate exclusiv sau parțial în conducerea și susținerea cursurilor de FPC.

Se includ plățile efectuate personalului implicat exclusiv și/sau parțial în planificarea, organizarea și desfășurarea cursurilor FPC. Se cuprind următoarele categorii de personal:

- instructorii interni (angajați ai întreprinderii) care au susținut cursurile FPC, indiferent dacă în această perioadă au desfășurat sau nu o altă activitate profesională;
- directorii sau alte cadre superioare de conducere care se ocupă de pregătirea și elaborarea programelor de pregătire a personalului angajat;
- funcționarii și personalul administrativ care deservește programele și activitățile de pregătire a personalului întreprinderii.

Tot aici se includ și sumele luate în calculul costului forței de muncă corespunzătoare managerului, liderului de sindicat și alt tip de personal implicat parțial în activitatea de desfășurare a FPC (în studierea și aprobarea programului de FPC, al modului de desfășurare etc.) care se estimează corespunzător timpului aproximativ de lucru.

4) Costul spațiului de pregătire (sălile de curs), al echipamentelor și materialelor, inclusiv consumabilele folosite pentru cursurile de formare profesională continuă care includ:

- cheltuielile de funcționare a spațiului de pregătire (exclusiv costurile personalului angajat), inclusiv cheltuielile de întreținere, folosit pentru desfășurarea cursurilor; cheltuielile de întreținere ale centrului de pregătire (apă, electricitate, serviciile de salubritate, reparații etc.); se include numai cota-parte aferentă cursurilor desfășurate (de exemplu: una, două săli, 30% din spațiul centrului etc.);
- cheltuielile cu achiziționarea echipamentelor și materialelor destinate exclusiv desfășurării cursurilor;
- cheltuielile materiale de utilizare exclusiv pentru desfășurarea cursurilor a echipamentelor și materialelor aflate în dotarea întreprinderii.

5) Contribuții la acorduri de finanțare colectivă (ex: taxe, cotizații, contribuții, subscripții pentru cursurile de FPC) către diferite fonduri (naționale, regionale).

Se includ sumele corespunzătoare contribuțiilor la fondurile naționale de finanțare, prin Guvern și organizații intermediare, pentru a permite o estimare corectă a costului total către acele întreprinderi care au organizat cursuri de pregătire pentru angajații lor.

6) Alte surse pentru FPC – încasări de la diverse fonduri colective, sponsorizări etc.

Se includ sumele provenite din fondurile colective de finanțare, subvenții și asistență financiară asistate prin Guvern și cele provenite din alte surse.

Durata formării profesionale – reprezintă timpul total pe care participanții la cursuri și la alte forme de formare profesională l-au petrecut în cadrul acestora, pe parcursul anului. **Se exclude** perioadele de timp aferente deplasării la și de la centrul de pregătire, perioadele normale de lucru între sesiuni de pregătire etc. Timpul aferent formării profesionale se determină pentru toți participanții la fiecare tip de formare profesională.

Pentru persoanele care au beneficiat de FPC de mai multe ori pe parcursul anului, se includ toate orele la care acestea au participat.

2. Descrierea cercetării statistice

2.1. Sfera de cuprindere (populația statistică de referință):

Activități CAEM

Cercetarea include unitățile legale (cu personalitate juridică sau fizică), indiferent de forma de proprietate și forma organizatorico-juridică, care desfășoară ca activitate principală oricare din activitățile cuprinse și definite conform Clasificatorului Activităților din Economia Moldovei (CAEM Rev.2¹), în afară de secțiunile T și U. Indicatorii obținuți din această cercetare statistică sunt agregați pe activități economice la nivel de secțiune CAEM.

Prin Ancheta formării profesionale se colectează date doar pentru activitatea principală a întreprinderii.

Mărimea întreprinderii

Ancheta include unitățile cu 10 și mai mulți salariați. La proiectarea eșantionului se ține cont de necesitatea asigurării reprezentativității datelor pe următoarele clase de mărime ale întreprinderilor:

- 10-19 salariați;
- 20 salariați și peste.

Obiectul anchetei îl constituie unitățile economice și sociale cu personalitate juridică, la fel și unitățile economice-persoane fizice care angajează în mod permanent salariați.

Categorii de angajați

Informațiile colectate prin anchetă se referă la categoria de salariați.

Salariații sunt persoanele angajate în baza unui contract individual de muncă/raport de serviciu pe perioadă determinată sau nedeterminată.

2.2. Chestionarul cercetării statistice

Datele de identificare ale unității: denumirea unității, adresa, activitatea principală conform CAEM, cod CUIÎO, cod IDNO etc.

Chestionarul anchetei este structurat pe 3 capitole:

I. **Structura și tipurile formării profesionale** – include informații referitoare la numărul salariaților care au beneficiat de formare profesională, repartizat pe tipuri de formare profesională (cursuri, inclusiv: interne, externe și alte forme de formare profesională), inclusiv femei, inclusiv pe grupe de vârstă și durata formării profesionale.

Suplimentar, sunt colectate informații cu privire la:

- Efectivul salariaților la sfârșitul anului, inclusiv muncitori și funcționari ;
- Salariați care au urmat studiile în instituții de învățământ secundar profesional, mediu de specialitate, superior sau postuniversitar ;
- Absolvenți ai instituțiilor de învățământ angajați pe parcursul anului.

II. **Formarea profesională a salariaților în străinătate conform duratei și țării de destinație** – include informații referitoare la numărul salariaților care au beneficiat de formare profesională conform duratei (7 intervale), și țării de destinație.

III. **Costurile unității privind formarea profesională a salariaților** – include informații referitoare la toate cheltuielile suportate de unitate cu formarea profesională a salariaților. Inclusiv se completează informații referitoare la sursele cheltuielilor (din contul: mijloacelor bănești primite de la organizații străine și internaționale, altor surse) și pentru instruirea în țară și în străinătate.

---

¹ Armonizat cu NACE Rev.2

Chestionarul anchetei este însoțit de precizări metodologice în care se detaliază:

- conceptele și definițiile indicatorilor;
- modalitatea de completare a chestionarului.

Chestionarul anchetei și precizările metodologice sunt disponibile pe suport de hârtie și în format electronic pe site-ul www.statistica.md la rubrica *Formulare și clasificări/ formulare statistice*.

2.3. Clasificări și nomenclatoare utilizate

Activitatea economică se definește și se codifică în conformitate cu Clasificatorul Activităților din Economia Moldovei (CAEM Rev.2), armonizat cu NACE Rev.2.

3. Eșantionul cercetării statistice

3.1. Planul de sondaj

Planul de eșantionare aplicat este cel al sondajului stratificat, iar metoda de selecție utilizată este selecția simplă aliatoare fără revenire.

3.2. Baza de sondaj

Unitatea de observare în cercetarea FORPRO este întreprinderea. Întreprinderea este definită ca fiind cea mai mică unitate legal constituită, care dispune de autonomie decizională și este organizată ca să desfășoare, în unul sau mai multe locuri, una sau mai multe activități pentru producerea de bunuri și servicii.

Baza de sondaj FORPRO este formată în baza Registrului Național de Unități Statistice și constituie o Bază unică a întreprinderilor și organizațiilor active pentru cercetările statistice.

Populația statistică a FORPRO cuprinde următoarele unități statistice:

1. întreprinderile active în anul t-1 (care au depus raport financiar (contabil) anual, ancheta structurală anuală, alte cercetări statistice cu numărul mediu de salariați mai mare de zero persoane);
2. întreprinderile noi active în anul t (au fost luate întreprinderile active care au depus rapoarte și chestionare statistice în anul curent, dar nu au depus rapoarte și chestionare conform p.1);
3. întreprinderile noi care s-au înregistrat în anul t și care au declarat capital statutar mai mare de 0,5 mil. lei.

După activitatea economică sunt incluse unitățile statistice cu activitatea principală corespunzătoare CAEM rev.2 de la A la S (01-96).

Nu fac parte din populația statistică unitățile cu sediul în UATSN (excepție fac unele unități bugetare).

Baza de sondaj (BS) reprezintă o submulțime a tuturor întreprinderilor din populația statistică de referință care au numărul mediu al salariaților de 10 și mai mult.

BS conține informații necesare pentru eșantionare pentru fiecare unitate în parte, și anume:

- date de identificare a întreprinderii (cod unic de identificare, adresă, număr de telefon etc.);
- codul activității economice conform CAEM rev.2;
- număr mediu de salariați, care a permis încadrarea întreprinderii într-o anumită clasă de mărime;
- cifra de afaceri, pentru unitățile din domeniul economic.

3.3. Domenii de estimare pentru FORPRO

Domeniile de estimare pentru FORPRO sunt reprezentate de secțiunile din cadrul CAEM rev.2, precum și clasele de mărime.

3.4. Eșantionul FORPRO

Unitățile de observare incluse în eșantion sunt selectate în baza următoarelor criterii:

Exhaustiv – întreprinderile cu numărul mediu de salariați de 20 persoane și peste;

Selectiv – restul întreprinderilor.

Stratificarea în cadrul cercetării FORPRO s-a efectuat ținând cont de activitatea economică de bază a unităților, la nivel de secțiune (19 activități) și clasă de mărime a întreprinderilor (10 – 19 salariați și 20 și peste). Astfel, la intersecția acestor criterii au rezultat 38 de straturi.

Formula de calcul a **volumului eșantionului** este următoarea:

$$n_h = \frac{1}{\left[c^2 * pfp_h + \frac{1}{N_h} \right]} / r_h$$

unde:

n_h – volumul eșantionului

r_h - rata anticipată de răspuns în stratul h

c - pragul de semnificație

pfp_h – proporția anticipată a întreprinderilor în stratul h ce au avut formare profesională

N_h – numărul total de întreprinderi în stratul h

Proporția anticipată a întreprinderilor care au avut formare profesională se estimează în baza datelor disponibile din cercetările anterioare. Suplimentar se analizează informația din cercetarea M3 Anual, variabila cheltuieli pentru formarea profesională a salariaților.

Rata anticipată de răspuns în stratul h a fost stabilită ca fiind 1, iar pragul de semnificație 0.2.

4. Metode și algoritm(i) de calcul a principalilor indicatori

Datele anchetei sunt dezagregate astfel:

- activități CAEM, la nivel de secțiune (conform reprezentativității asigurate prin planul de sondaj);
- clase de mărime a întreprinderii (10-49 salariați, 50-249 salariați, 250 de salariați și peste).

Indicatorii privind *numărul salariaților inclusiv muncitori și funcționari* pe:

- sexe;
- grupe de vârstă (sub 25 ani, 25-54 ani, 55 ani și peste).

Indicatorii privind *numărul participanților la cursuri și alte forme de FPC* pe:

- sexe;
- grupe de vârstă (sub 25 ani, 25-54 ani, 55 ani și peste);
- tipuri de cursuri (interne, externe), cursurile externe – inclusiv în țară, în străinătate.

Indicatorii privind *absolvenții instituțiilor de învățământ angajați pe parcursul anului*, pe tipul instituției de învățământ absolvite.

Indicatorii privind *formarea profesională a salariaților în străinătate* conform:

- duratei;
- țării de destinație.

Indicatorii privind *costurile unității privind formarea profesională a salariaților*, inclusiv pe surse de cheltuieli.

Pentru indicatorii primari, agregările se realizează prin simpla însumare a produselor obținute din înmulțirea coeficienților de extindere atașați fiecărei înregistrări individuale, cu datele corespunzătoare fiecărei variabile.

Formule de calcul pentru principalii indicatori derivați

Ponderea întreprinderilor care au furnizat FPC în total întreprinderi:

$$FPC_{tot} = I_{fpc} / I_{tot} \times 100$$

unde:

FPC_{tot} – ponderea întreprinderilor care au furnizat FPC în total întreprinderi

I_{fpc} – total întreprinderi care au furnizat FPC

I_{tot} – total întreprinderi

Ponderea întreprinderilor care au furnizat cursuri de FPC în total întreprinderi:

$$FPC_{curs} = I_{curs} / I_{tot} \times 100$$

unde:

FPC_{curs} – ponderea întreprinderilor care au furnizat cursuri de FPC în total întreprinderi

I_{curs} – total întreprinderi care au furnizat cursuri de FPC (interne și/sau externe)

I_{tot} – total întreprinderi

Ponderea întreprinderilor care au furnizat alte forme de FPC în total întreprinderi:

$$FPC_{alte} = I_{alte} / I_{tot} \times 100$$

unde:

FPC_{alte} – ponderea întreprinderilor care au furnizat alte forme de FPC în total întreprinderi

I_{alte} – total întreprinderi care au furnizat alte forme de FPC

I_{tot} – total întreprinderi

Costul mediu al FPC pe participant ($\bar{C}_{p-fpc}$) reprezintă raportul dintre costul FPC și numărul de participanți la FPC

$$\bar{C}_{p-fpc} = C_{fpc} / N_{p-fpc}$$

unde:

$\bar{C}_{p-fpc}$ – costul mediu al FPC pe participant

C_{fpc} – costul FPC

N_{p-fpc} – numărul de participanți la FPC

Costul mediu orar al FPC ($\bar{C}_{h-fpc}$) reprezintă raportul dintre costul total al formării profesionale continue și numărul de ore petrecut în cadrul FPC de către participanți.

$$\bar{C}_{h-fpc} = C_{fpc} / T_{fpc}$$

unde:

$\bar{C}_{h-fpc}$ – costul mediu orar al formării profesionale continue

C_{fpc} – costul FPC

T_{c-fpc} – numărul de ore petrecute în cadrul FPC

Durata medie a cursurilor FPC ($\bar{d}_{c-fpc}$) reprezintă numărul de ore de pregătire ce revine unui participant la cursurile de FPC.

$$\bar{d}_{c-fpc} = T_{c-fpc} / N_{p-fpc}$$

unde:

$\bar{d}_{c-fpc}$ – durata medie a cursurilor de FPC

T_{c-fpc} – numărul de ore petrecute la cursuri de FPC

N_{p-fpc} – numărul de participanți la cursuri de FPC

Rata globală de participare la formarea profesională continuă ($R_{g.p.fpc}$) reprezintă ponderea participanților la toate tipurile de FPC în total angajați din toate întreprinderile care au format obiectul anchetei.

$$R_{g.p.fpc} = (N_{p-fpc} / N_{tot.intr.}) \times 100$$

unde:

$R_{g.p.fpc}$ – rata globală de participare la cursurile de FPC

N_{p-fpc} – numărul de participanți la toate tipurile de FPC

$N_{tot.intr.}$ – numărul angajaților din toate întreprinderile

Rata globală de participare la cursurile de formare profesională continuă ($R_{g.p.cfpc}$) reprezintă ponderea participanților la cursuri de FPC în total angajați din toate întreprinderile care au format obiectul anchetei.

$$R_{g.p.cfpc} = (N_{p.cfpc} / N_{tot.intr.}) \times 100$$

unde:

$R_{g.p.cfpc}$ – rata globală de participare la cursurile de FPC

$N_{p.cfpc}$ – numărul de participanți la cursurile de FPC

$N_{tot.intr.}$ – numărul angajaților din toate întreprinderile

Rata de participare la formarea profesională continuă ($R_{p.fpc}$) reprezintă ponderea participanților la toate tipurile de FPC în total angajați din întreprinderile care au oferit formare profesională continuă.

$$R_{p.fpc} = (N_{p-fpc} / N_{fpc}) * 100$$

unde:

$R_{p.fpc}$ – rata de participare la FPC

N_{p-fpc} – numărul de participanți la toate tipurile de FPC

N_{fpc} – numărul angajaților din întreprinderile care au oferit FPC

Rata de participare la cursurile de formare profesională continuă ($R_{p.cfpc}$) reprezintă ponderea participanților la cursuri FPC în total angajați din întreprinderile care au oferit cursuri de formare profesională continuă.

$$R_{p.cfpc} = (N_{p-fpc} / N_{fpc}) * 100$$

unde:

$R_{p.cfpc}$ – rata de participare la cursurile de FPC

N_{p-fpc} – numărul de participanți la cursurile de FPC

N_{fpc} – numărul angajaților din întreprinderile care au oferit cursuri FPC

Rata de participare la alte forme de FPC (R_{af-fpc}) reprezintă ponderea participanților la alte forme de FPC în total angajați din întreprinderile care au oferit alte forme de formare profesională continuă.

$$R_{af-fpc} = (N_{af-fpc}/N_{fpc}) * 100$$

unde:

R_{af-fpc} – rata de participare la alte forme de FPC

N_{af-fpc} – numărul de participanți la alte forme de FPC

N_{fpc} – numărul angajaților din întreprinderile care au oferit cursuri FPC

5. Organizarea culegerii și prelucrarea datelor

5.1. Metoda de înregistrare

Chestionarul anchetei se completează prin auto-înregistrare, de către personalul din compartimentele de specialitate ale unităților, iar asistența tehnică și metodologică este asigurată de statisticienii din direcțiile teritoriale de statistică. Completarea datelor se realizează pe suport hârtie și on-line (e-raportare).

5.2. Perioada de referință și de înregistrare

Perioada de referință a cercetării este anul calendaristic.

Perioada de completare o constituie luna ianuarie a anului următor celui de referință.

5.3. Periodicitatea de realizare a anchetei

Ancheta se realizează anual.

5.4. Disponibilitatea datelor

Datele se referă la anul calendaristic anterior anului în care se realizează colectarea datelor.

Rezultatele cercetării sunt disponibile în luna mai, după anul de raportare.

5.5. Personalul cercetării statistice

La nivel central (BNS) Secția statistică salariilor din cadrul Direcției statistica pieței muncii, asigură coordonarea activităților de proiectare a metodologiei și instrumentarului anchetei, precum și condițiile de organizare și realizare a anchetei în teren, prelucrare, analiză și pregătire a rezultatelor finale pentru diseminare.

Activitățile de extragere a eșantionului, extindere și redresare a rezultatelor se realizează de către Secția metode statistice. La elaborarea bazei de sondaj participă și Direcția infrastructură statistică.

Activitățile de elaborare a soluțiilor informatice se realizează de către specialiștii Direcției tehnologii informaționale în comun cu Secția statistică salariilor.

La nivel local direcțiile și secțiile teritoriale de statistică sunt implicate în procesul de introducere, verificare și validare a datelor.

5.6. Prelucrarea datelor

Fluxul de colectare și prelucrare a datelor este următorul:

- Pe suport de hârtie – chestionarele sunt distribuite de către BNS prin intermediul organelor teritoriale de statistică (OTS) unităților din eșantion, conform listelor stabilite pentru fiecare OTS. Chestionarele se întorc completate la OTS, în termenii stabiliți;
- On-line (e-raportare) – organele teritoriale de statistică anunță întreprinderea despre necesitatea prezentării chestionarului, întreprinderea completează chestionarul pe portalul e-raportare, după validare, chestionarele sunt importate în aplicația de prelucrare a datelor.

Prelucrarea datelor colectate se desfășoară în două etape.

I. Prelucrarea la nivel OTS:

- introducerea datelor în aplicație;
- controlul integrității informațiilor;
- controlul logic, corectarea eventualelor erori și validarea datelor la nivel de chestionar.

II. Prelucrarea la nivel BNS:

- validarea fiecărui raport și corectarea eventualelor erori;
- compararea cu perioada precedentă de raportare și cu alte surse de date;
- agregarea și analiza datelor neextinse;
- extinderea datelor;
- agregarea și analiza datelor extinse;
- generarea tabelor cu rezultate detaliate pe diverse variabile (activități economice, clase de mărime, sexe etc.);
- diseminarea rezultatelor.

5.7. Sistemul IT

Soluția informatică a fost realizată în ASP.NET și conține:

- programe de introducerea a datelor și de control logic la nivel local;
- programe de control logic la nivel central;
- programe de prelucrare a datelor;
- de obținere a tabelor finale.

Pentru proiectarea soluției informatice au fost elaborate patru categorii de condiții logice:

- de verificare a datelor din chestionar;
- de verificare a corelațiilor dintre capitole;
- de verificare a datelor din chestionar cu datele din alte cercetări;
- de verificare a integrității datelor de identificare ale întreprinderilor și a cauzelor de non-răspuns.

Condițiile de control logic la nivel de chestionar au ca scop urmărirea și verificarea fluxurilor logice din chestionar; respectarea corelațiilor între datele diferitelor capitole, verificarea încadrării între limitele normale a datelor corespunzătoare anumitor indicatori, detectarea unor răspunsuri ilogice, verificarea datelor din chestionar cu datele similare din alte cercetări etc.

Prin condițiile de verificare a integrității se urmărește corelarea și verificarea datelor de identificare ale unităților din momentul selectării (din registru) cu cele din chestionarele completate cu date.

Soluția informatică cuprinde pe lângă verificarea integrității și corectitudinii datelor și următoarele programe informatice pentru:

- agregarea datelor neextinse;
- redresarea și extinderea datelor;
- agregarea datelor extinse;
- editarea tabelor cu rezultatele finale.

Indicatorii cuprinși în tabele sunt calculați pentru total țară, pe activități economice, clase de mărime a întreprinderii, tipuri de formare profesională, grupe de vârstă, sexe etc.

6. Diseminarea rezultatelor

6.1. Principali indicatori rezultați și nivelul de dezagregare

- Numărul salariaților care au beneficiat de FPC, inclusiv pe tipuri de FPC, sexe și grupe de vârstă;
- Numărul salariaților care au beneficiat de FPC în străinătate conform duratei și țării de destinație;
- Rata globală de participare la cursurile de formare profesională continuă;
- Rata de participare la cursurile de formare profesională continuă;
- Durata FPC (inclusiv a cursurilor și altor forme de FPC);
- Durata medie a FPC (inclusiv a cursurilor și a altor forme de FPC);
- Costurile unității privind FPC, inclusiv pe surse ;
- Costul mediu al FPC pe participant (inclusiv pentru cursuri și alte forme de FPC);
- Costul mediu orar al FPC (inclusiv pentru cursuri și alte forme de FPC);
- Efectivul salariaților la sfârșitul anului inclusiv muncitori și funcționari (slujbași);
- Numărul salariaților care au urmat studiile în instituții formale de învățământ din contul unității;
- Numărul absolvenților instituțiilor de învățământ angajați pe parcursul anului, inclusiv conform tipului instituției absolvite;
- Ponderea întreprinderilor care au furnizat FPC în total întreprinderi (inclusiv a celor care au furnizat cursuri și alte forme de FPC).

Toți indicatorii sunt dezagregați pe activități economice și după mărimea întreprinderii.

Datele sunt disponibile începând cu anul 2014.

6.2. Forme de prezentare a rezultatelor

Diseminarea rezultatelor prin intermediul:

- Banca de date statistice a BNS: <http://statbank.statistica.md>; atât în limba română cât și în limba engleză (Statistica socială/Forța de muncă și câștigul salarial/Formarea profesionala continuă);
- Anuarul statistic;
- În format electronic (prin e-mail) la principalii utilizatori;
- La cerere, datele sunt prelucrate pentru a răspunde solicitărilor și furnizate unui număr mare de alți utilizatori (interni și internaționali).

6.3. Limitări

Nu există surse administrative pentru date similare celor produse prin intermediul anchetei și, prin urmare, nu se poate realiza o reconciliere a rezultatelor anchetei cu alte surse de date. Comparabilitatea cu surse de date statistice (ancheta costului forței de muncă) este limitată din cauza diferențelor între cele două anchete, în principal asupra sferei de cuprindere și definiției referitoare la cheltuielile unității pentru formarea profesională a salariaților.